

Kristi förklaringsdag 23 juli 2023 Predikan i St Peters kyrka

Luk 9:28-36 Jesus förhårligad

Mitt i trefaldighetstiden som handlar om efterföljelse kommer Kristi förklaringsdag som handlar om vem Jesus är. Och mitt i evangelisten Lukas skildring av Jesu liv där han möter människor, botar sjuka och undervisar lärjungar, tar han med oss upp på ett berg där allt handlar om Jesus. Vem är Jesus?

Bakgrunden i Lukasevangeliet är denna. Lärjungarna hade blivit utsända att på egen hand berätta om Guds rike och bota sjuka. Att de botade i Jesu namn måste ha väckt uppståndelse eftersom till och med Herodes fick höra talas om det och inte visste vad han skulle tro. Några trodde att det var Johannes döparen som återuppstått medan andra sa att det var de gamla profeterna som hade uppstått.

Så när Jesus efter det samlar lärjungarna frågar han dem: Vem säger folket att jag är?

De svarade: De säger att det är Johannes döparen, eller Elia, eller någon av de andra profeterna som har uppstått.

Och ni, frågade Jesus, vem säger ni att jag är?

Då svarar Petrus: Guds Messias.

Och Jesus förbjöd dem att tala om det för någon och sa: Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och överstepräster och de skriftlärdade och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen.

Det här är bakgrunden. Nu har det gått ungefär en vecka. Då Petrus för första gången bekant att Jesus är Guds Messias. När Jesus bekräftade det måste de alla ha känt förundran, till och med rusig glädje. Guds Messias. Israels kung. Tänk att vi får vara med om det!

Men så hade Jesus sagt det ofattbara, att han måste gå korsets väg. Lärjungarna kan inte ha blivit annat än förvirrade. Hur skulle han kunna utföra sitt verk som Guds Messias om han blev dödad? Än mer förvirrade lär de ha blivit när Jesus också nämner att han en dag ska komma i sin och sin faders och de heliga änglarnas härlighet, dvs Guds rike. Hur går detta ihop med död och lidande?

Så tar Jesus med sig Petrus, Johannes och Jakob upp på berget för att be. Kom ihåg vad de varit med om endast några dagar tidigare. De hade gått från upprymd förväntan till en molande oroskänsla. Allt de lärt sig pekade mot att Messias var Guds utsände som skulle rädda Israels folk från inkräktande stormakter och bli deras kung, en sådan som David. Hur skulle det bli möjligt om han blev dödad?

De hade haft ett och annat att begrunda den senaste veckan. Att samtala med de andra lärjungarna om. Kanske Jesus själv varit tyst. För det verkar inte ha klarnat för Petrus.

Och väl uppe på berget, medan Jesus ber, förvandlas hans ansikte, och hans kläder blir vita och lysande. Ordet "förvandlas" som används om hans ansikte betyder i princip att det genomgick en metamorfos. Dvs en fullständig förvandling av form och utseende. Som när

larven i puppan förvandlas till en fjäril: det är samma liv, men som förändrats till fjärlens form.

Lukas skriver inte att det var något ljussken från himlen som föll på Jesus. Inte heller att det var hans gudomlighet som lyste upp berget. Det gudomliga har inte den sortens sensationella manifestationer på jorden. Se bara evangeliernas skildring av Jesus.

Var det en förvandling som hade att göra med att Jesus snart skulle lämna jordelivet för att gå in i det eviga, bortom döden? Är det en förvandling som hör till människan i övergången till det eviga livet? Jesus talade om Människosonen som den som måste gå genom döden. Fullt ut som människa.

Ett sätt att förstå det som händer är att när Jesus förvandlas på berget är att han nu på en och samma gång närmar sig jordelivets slut och början på det eviga. Som en förberedelse inför det som väntade honom. Som en bekräftelse.

Och så dessa två som kommer på besök. Mose och Elia. De båda som inte ens hade levt under samma tidsperiod, men som nu står här livs levande och samspråkar med Jesus. Det står att också de visade sig i härlighet. De var också förvandlade. De kom ju från det eviga. Det enda stället i evangelierna där den tunna hinnan mellan de levande och döda liksom löses upp.

Nu står de där och talar om Jesu uttåg ur världen som han skulle fullborda i Jerusalem. Korset. Jesu död. Uppståndelsen.

Samtidigt får vi veta att Petrus och de andra fallit i djup sömn. Inte konstigt att de var trötta med tanke på allt de fått att begrunda och försöka förstå om att Jesus måste dö. Men nu vaknar de och ser Jesu härlighet och de som stod tillsammans med honom. Kanske drog Petrus en djup suck av lättnad och hoppades att allt det andra varit en ond dröm.

Mästare, det är bra att vi är här. Låt oss göra tre hyddor, en för dig och en för Mose och en för Elia. Det här ögonblicket ville han behålla. Så här ville han se Jesus: I all sin härlighet, i samtal med gästerna från ovan, i all denna lysande kraft och underbara skönhet. Åh så bra att vara här och glömma det andra otäcka.

Men medan han talade kom ett moln och sänkte sig över dem, och när de försvann in i molnet blev lärjungarna förskräckta. Någon menade att det inte var ett vanligt moln. Då borde de inte ha blivit så rädda. Hans förslag är att det var ett moln av änglar, på samma sätt som moln och änglar fanns med när Jesus steg upp till himlen. Det är möjligt att det var så. En verklighet otillgänglig för det jordiska ögat.

Guds röst kom ur molnet: Detta är min son, den utvalde. Lyssna till honom. Och nu stod Jesus där ensam.

Petrus som just sagt att det var så bra att vara här och inte alls gå till Jerusalem för att lida och dö.

Petrus som sagt: Nej, låt oss stanna här.

Men som svar på det säger Gud: Detta är min son, den utvalde. Lyssna till honom.

Det var en rejäl tillsägelse. Det är inte svårt att förstå att de teg om vad de hade sett och att de inom den närmaste tiden inte berättade något för någon.

Jesus lämnar berget och går ner till oss vanliga människor. Där möter han en man vars enda son befinner sig i stort lidande. En ande hugger tag i barnet så att han skriker till, och den sliter i honom så att fradgan står ur munnen. När anden äntligen ger sig av har den nästan gjort slut på honom.

Här möter Guds enfödde son en människas enfödde son. Om Jesus valt att stanna kvar på berget i sin härlighet hade han inte mött den förtvivalde pappan. Jesus hutar åt den orena anden, botar pojken och lämnar över honom till hans far.

Så vandrar han vidare med sina lärjungar och påminner återigen: Lyssna noga på vad jag nu säger till er: Människosonen ska överlämnas i människors händer.

Trots alla gånger de nu fått höra om det som väntade i Jerusalem förstod de fortfarande ingenting. Men de teg eftersom de inte vågade fråga honom vad det betydde.

Av någon outgrundlig anledning börjar lärjungarna i stället undra vem som var den störste av dem. Jesus förstod vad de tänkte och tog ett barn och ställde det bredvid sig och sa: Den som tar emot detta barn i mitt namn, han tar emot mig. Och den som tar emot mig, han tar emot honom som har sänt mig. Ty den som är minst av er alla, han är stor.

Då reagerar lärjungarna med dåligt samvete för de minns att de tidigare sett en person driva ut demoner i Jesu namn och försökt hindra honom, eftersom han inte följde Jesus som de.

På det svarade Jesus: Hindra honom inte. Den som inte är emot er, han är för er.

Dvs han kanske inte följer just vår grupp, han kanske använder andra ord än vi gör, hans uttal är kanske inte samma som vårt, han kanske till och med använder andra metoder, men om han driver ut demoner i Jesu namn så hindra honom inte. Han som inte är mot dig, är för dig.

Vad kan vi lära av allt detta?

Vi lär oss både om det gudomliga och de mänskliga. Det gudomliga finns närvarande här och nu på vår jord även om det inte tar sig extraordinära uttryck. Såvida förstås vi inte tänker att varje nyfött barn eller varje nyvaknad vår är ett under.

Jesus går människans väg. Han slår följe med oss och vidgar våra liv. I allt det svåra, i lidandet och döden sår han frön till liv. Det mänskliga bär Skaparens DNA. Allt ska en dag sammanfattas av Jesus. Här är trons mysterium, det vi bekänner varje gång vid nattvarden: Kristus, din död förkunnar vi, din uppståndelse bekänner vi till dess du kommer åter i härlighet.

Det är inte hans gudomlighet som förklaras på berget, utan hans vilja att gå till Jerusalem och korset som väntade.

Om Jesus valde korset vågar också vi ta vårt kors och följa Jesus. Jesus valde bort äran för uppdraget skull. Och han verkar än idag bland en brokig skara lärjungar över hela jorden.

Det finns en tid då allt ska förvandlas, en tillvaro där allt är transformerat precis som puppans hemlighet låter oss ana. Men vi är inte där än utan livet här på jorden väntar med sina krav och förväntningar. Vi får helt enkelt följa med Jesus ner från berget och möta de människor och de behov som finns och samtidigt komma ihåg att dra oss undan i bön och vila – precis som Jesus gjorde. Men nu vet vi vem vi följer. Guds son, den utvalde.

Eva Larsen